

Abort er en selvfølge i dag, men vi skal huske også at tale om, at så mange får det svært bagefter blandt andet med langvarige depressioner. Der er et tabu omkring det, og ingen ønsker at debattere det, fordi det er så vigtigt, at kvinder har ret til fri abort. Men selv om vi har fri abort, kan man godt oplyse og rådgive omkring det. *Torben Poulsen, rådgiver på »Abortlinien«*

Pensioneret læge er frivillig rådgiver på »Abortlinien«:

- Mange får det psykisk svært efter en abort

Mange kvinder får det psykisk svært efter en abort, og mange har været i tvivl før beslutningen, ligesom en del kvinder oplever at blive presset af deres omgivelser.

Det oplever pensioneret læge fra Højslev, Torben Poulsen, der siden 2009 har arbejdet frivillig på »Abortlinien« - en anonym telefon- og internetrådgivning, der henvender sig til kvinder før og efter en abort.

Rådgivningen, hvor Torben Poulsen er en af i alt 27 frivillige, drives af foreningen »Retten til Liv«, der arbejder imod fri abort og ønsker den danske lovgivning ændret. Torben Poulsen har sit stæsted i Indre Mission og siger selv klart nej til fri abort.

- »Retten til Liv« arbejder for de ufødtes ret til livet, men hjælper også de gravide, der har problemer med det, og hjælper kvinder, der har fået en provokeret abort og efterfølgende har det svært, siger Torben Poulsen.

På »Abortlinien« har vi telefonrådgivning hver aften fra klokken 19 til 22.30. I snit er der kun to, der ringer ind hver aften. Til gengæld tager samtalen ofte en time, for når de først får lukket op for posen, er der meget at sige. De, der står i overvejelser, er de sværeste. De har mange gode argumenter, som jeg har forståelse for, af måske økon-

misk eller social art, siger Torben Poulsen.

Han har lavet statistik på fem års rådgivning.

- Statistikken viser, at knap halvdelen stiller rent lægelige eller tekniske spørgsmål, mens godt halvdelen spørger ind til abort, og af dem viser det sig, at 30 procent af kvinderne er presset til abort af deres kæreste eller mand, og 14 procent af forældre eller veninder. Det kan være et voldsomt pres som at kæresten går sin vej, hvis kvinden ikke får den abort. Hvor fri er aborten, hvis kvinden tager beslutningen under pres?, spørger Torben Poulsen og nævner, at hans egen statistik svarer til en norsk undersøgelse af kvinder, der havde valgt abort. Her følger hver fjerde sig presset til abort.

FØLER SIG PRESSET

- Der er mange, der bliver presset. Mange ringer ind, når de har besluttet aborten - nogen ringer ind aftenen før aborten, og de har mange forstandsmæssige argumenter, men når jeg snakker med dem, spørger jeg også ind til andre ting. Jeg siger aldrig til dem, at de bør vælge en abort. De skal selv tage den beslutning, og det skal de selv have det godt med. Men får de aborten, og er de kedede af det bagefter, er der sjældent

Siden 2009 har pensioneret læge Torben Poulsen arbejdet som frivillig rådgiver på »Abortlinien«, der drives af foreningen »Retten til liv«. »Retten til Liv« arbejder for de ufødtes ret til livet, men hjælper også gravide samt kvinder, der har fået en provokeret abort og efterfølgende har det svært. »Jeg vil gerne være med til at hjælpe kvinder, der har det svært efter vil få det svært bagefter«, siger Torben Poulsen.

Foto: Lindy Jørgensen

forståelse for det. De mødes med at »nu skal de komme videre i livet« og at »de har jo selv valgt det«, siger Torben Poulsen og fortsætter:

- Det er vigtigt at tage snakken, før valget tages, og vi er ofte de eneste, de kan vende alle problemer med. Jeg spørger ind til: »Hvordan har du det med det her? Hvad siger dit hjerte til det?« De skal få det hele med. Hvis deres følelser sig nej, og de får en abort, er der stor risiko for, at de får det svært bagefter. Vi har også kvinder, der ringer ind med svære skyldsproblemer og stor vrede mod dem, der har presset dem.

Torben Poulsen henviser også til en svensk undersøgelse, der har vist, at 16 procent havde så svære problemer efter en provokeret abort, at de blev henvist til psykiater eller psykolog.

- Det er så høj en procentdel, at det er rimeligt, at kvinderne også bliver orienteret om de psykiske komplikationer efter en provokeret abort. Ved andre indgreb bliver patienterne orienteret grundigt om komplikationer, men her er det tabu, mener Torben Poulsen.

RÅDGIVER ALDRIG TIL ABORT

Er der efter din mening aldrig noget, der kan tale for en abort?

- Som kristen tager jeg udgangspunkt i det femte bud »Du må ikke slå ihjel« - heller ikke hvis det gælder et handicappet barn.

- Kan der aldrig opstå en situation, hvor abort kan komme på tale, for eksempel hvis pigen er ganske ung og stadig går i folkeskolen eller hvis kvinden er blevet ufri-villig gravid som følge af en voldtægt?

- Grænsen for abort i de helt specielle tilfælde sættes forskelligt, også af dem, der er imod abort. For min egen del kan jeg sige, at jeg ikke under nogen omstændigheder ville tilråde min egen kone abort. Ved voldtægt ville jeg eventuelt foreslå en adoption. Jeg ville have meget svært ved at skulle tage et lille menneskeliv. Også for de helt unge pigers vedkommende, som vi ved, er dem, der er i størst risiko for svære depressioner efter en abort, vil adoption kunne løse det, at de ikke kan klare at have et barn, mener Torben Poulsen.

For Torben Poulsen begynder selve livet ved undfangelsen.

- Fra da af er der ikke et tidspunkt, hvor man sige »Nu er det et menneskeliv«. Det befrugtede æg har alle potentialer til det fulde menneske, en hvilken som helst grænse senere er fuldstændig tilfældigt valgt.

- Når jeg taler med kvinder, der har skyldsfølelse efter en abort, kan jeg sige til dem i telefonen: »Jeg er kristen. Vil du høre, hvordan jeg som kristen tackler skyldsspørgsmålet?«. Vi synder alle sammen. De er ikke specielt store syndere. Som kristne kan vi bede om tilgivelse for hvilken som helst synd, og så har du lov til at lægge det bag dig. Så er det væk. Der er folk, der går i årevis efter en abort med selvmordstanker ligefrem eller depression.

- Det at få tilgivelse betyder ikke, at man bare kan gå ud at gøre det igen. Man kan ikke bare synde løs. Men man bliver taknemmelig over at kunne blive tilgivet, så man kan begynde på en frisk.

GIVER MENING AT HJÆLPE

Torben Poulsen oplever også, at en fjerdedel af de kvinder, han snakker med, til sidst i samtalen siger, at de ikke skulle have en abort.

- De har fravalgt aborten. Og jeg har ikke presset dem, understreger han.

19 procent er i tvivl og ville overveje, om de skulle have aborten.

- Jeg presser dem ikke. De, der ringer ind, har ikke andre at tale med, men de har et stort behov for at tale. Jeg spørger for eksempel: »Hvordan ville du have

det, hvis du havde fået en abort?«. Så siger de, at de ville have det dårligt. Hvis de vælger at få barnet, kan vi også fortælle dem om de muligheder, der er for eksempel for at få dobbelt SU eller vi kan trække på netværket. Men det gør jeg først, når de selv er indstillet på, at de vil fravælge aborten. Jeg vil ikke lægge dem ord i munden. Vi skal ikke presse dem til at fravælge abort. Samtalerne er svære for mig. Jeg skal hele tiden passe på ikke at lægge dem noget i munden, siger Torben Poulsen.

- Jeg vil gerne være med til at hjælpe kvinder, der har det svært eller vil få det svært bagefter. Det har jeg det godt med. Jeg vil gerne beskæftige mig med noget, der giver mening. Jeg har nogle gange ved rigtig svære problemer også givet mit privatnummer.

- Abort er en selvfølge i dag, men vi skal huske også at tale om, at så mange får det svært bagefter blandt andet med langvarige depressioner. Der er et tabu omkring det, og ingen ønsker at debattere det, fordi det er så vigtigt, at kvinder har ret til fri abort. Men selv om vi har fri abort, kan man godt oplyse og rådgive omkring det.

HANNE SKIBSTED

skib@skivefolkeblad.dk